

2. Додатковий протокол до Договору між Україною і Республікою Молдова про державний кордон [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/498_047

3. Кулик А. Як Україні порозумітися з Молдовою / А. Кулик / Український журнал. – 2009. – № 7 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrzurnal.eu/ukr.archive.html/675>

4. Торговельно-економічне співробітництво між Україною та Молдовою / Посольство України в Республіці Молдова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://moldova.mfa.gov.ua/ua/ukraine-md/trade>.

УДК 339.7:336.71(477+061.1ЄС)

А. А. Сищук – кандидат економічних наук, доцент кафедри міжнародних економічних відносин

Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

О. Л. Костюк – магістрант кафедри міжнародних економічних відносин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Перспективи розвитку відносин між банківськими системами України та ЄС

Роботу виконано на кафедрі міжнародних економічних відносин СНУ ім. Лесі Українки

В умовах глобалізації та регіональної економічної інтеграції взаємодія національних банківських систем є об'єктивною закономірністю, що потребує реалізації шляхом приведення національного законодавства та практики банківської діяльності у відповідність європейським та світовим нормам. Країнознавчий аналіз банківництва є важливою умовою розробки стратегії розвитку банківського бізнесу й забезпечує комплекс необхідних умов для його функціонування. Якість країнознавчих досліджень впливає на ефективність зовнішньоекономічних операцій і перспективи реалізації сучасної євроінтеграційної політики України на основі нових стандартів економічних та політичних відносин.

Ключові слова: регіональна економічна інтеграція, ЄС, банківська система, міжнародний бізнес.

Syshchuk A. A., Kostiouk O. L. The Perspectives of the Development of the Relations Between Banking Systems of Ukraine and EU. The cooperation between banking systems of Ukraine and EU in the context of globalization is the objective law. It requires the adaptation of the national legislation to European and international norms. Cross-cultural analysis of banking is the prerequisite for strategy generation of the banking business and provides the complex of requisite conditions for its functioning. The quality of the cross-cultural researches affects on the effectiveness of international economic operations and of the perspectives of realization of the modern European integration policy of Ukraine on the base of new standards of the economic and political relations.

Key words: regional economic integration, EU, banking system, international business.

1. Банківські системи є важливими складниками країнознавчого аналізу національних економік країн та регіональних економічних об'єднань. Однією з функцій, що виконуються банківськими системами, є сприяння розвитку

зовнішньоекономічних зв'язків між суб'єктами підприємницької діяльності – учасниками міжнародного бізнесу [1]. Підписання та ратифікація Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом розширює можливості українських банків та спрямовує удосконалення нормативно-правової бази їх діяльності на основі імплементації у національне законодавство та практику роботи *acquis* ЄС.

2. Передумовою інтеграції національних банківських систем стала транснаціоналізація промислового виробництва та банківської діяльності, що зумовила розширення спектру міжнародних банківських продуктів і послуг. Таке розширення зумовлене об'єктивною необхідністю залучення бізнесом додаткових ресурсів на внутрішні ринки для забезпечення його стабільного розвитку й органічно поєднувалося з транснаціональним характером банківництва як різновидом комерційної діяльності.

Інтернаціоналізація банківського сектора національних економік як закономірність й одна з форм економічної глобалізації полягає у встановленні, розширенні та поглибленні тісних взаємозв'язків між банківськими системами на основі використання міжнародних стандартів банківництва.

3. За відсутності автаркічних обмежень для закритих у минулому національних економічних систем зростає значення банківських продуктів і послуг з обслуговування зовнішньоекономічної діяльності підприємств. Їх експортно-імпортні угоди обслуговуються комерційними банками, для яких умовою якісного обслуговування підприємств-клієнтів є встановлення кореспондентських відносин з іноземними банками, одержання міжнародних рейтингів й аудиторських висновків спеціалізованих компаній.

4. Міжнародна банківська інтеграція супроводжується імплементацією у діяльність банків програм інституційного розвитку, міжнародної банківської стандартизації, банківської комунікації через міжнародні платіжні системи, реалізація яких сприяє формуванню ефективної загальнонаціональної системи розрахунків, діє змогу отримати доступ до світового ринку кредитних ресурсів. Вказані заходи знайшли відображення у ст. 1 Угоди про асоціацію України та ЄС (далі – *Угоди*), де зазначається зобов'язання запровадити умови для завершення переходу України до діючої ринкової економіки шляхом поступової адаптації її законодавства до *acquis* ЄС [2]. Вони стосуватимуться удосконалення нагляду й контролю за діяльністю вітчизняних банків на основі створення ефективної системи контролю з боку національних (центральных) банків, удосконалення відповідних законів, інших нормативно-правових актів, їх адаптації до міжнародних стандартів розрахунково-платіжних операцій, бухгалтерського обліку й аудиту.

Становлення економіки суверенної України на засадах відкритості, трансформаційні процеси, що особливо активно відбувалися в її банківському секторі на основі чинного законодавства, сприяли становленню українського ринку банківських продуктів та послуг, входженню до нього капіталу іноземних банків і фінансових компаній. Євроінтеграційні наміри нашої держави суттєво позначилися на тенденціях розвитку банківської системи як системоутворювальної ланки фінансово-кредитного ринку, стимулювали збільшення присутності іноземних банківських установ та впровадження європейських методів ведення бізнесу у вітчизняну практику.

5. Для реалізації стратегії інтеграції у міжнародну банківську систему перед Національним банком України та іншими регулюючими інститутами була поставлена вимога сприяння процесам лібералізації руху капіталу й удосконалення з цією метою елементів національної регулятивної системи. Робота, проведена НБУ спільно з Урядом України представлена в ст. 127 Угоди про асоціацію про забезпечення впровадження міжнародних стандартів регулювання та нагляду у сфері фінансових послуг («Основні принципи ефективного банківського нагляду» Базельського комітету, «Основні принципи страхування» Міжнародної асоціації

органів нагляду за страховою діяльністю, «Цілі та принципи регулювання обігу цінних паперів» Міжнародної організації комісій із цінних паперів, рекомендації Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) та ін.) [2]. Очікується, що це дасть змогу уникнути розбіжностей у стратегіях розвитку міжнародних, у тому числі європейських банків та національної банківської системи України.

6. Заходи НБУ в сфері банківського регулювання визначили умови та шляхи інтеграції у міжнародну банківську систему на рівні окремого комерційного банку, які, зазвичай, включають розробку стратегії виходу на ринок банківських послуг на основі аналізу внутрішніх потреб і можливостей банку, аналіз внутрішнього законодавства, що регламентує можливість включення комерційного банку у міжнародну банківську систему, умови відкриття філій за кордоном, дослідження нормативно-правової бази розвинених країн, що регламентує діяльність іноземних банківських установ на їх території тощо.

Джерела та література

1. Закон України «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T002121.html

2. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_\(body\).pdf](http://www.kmu.gov.ua/kmu/docs/EA/00_Ukraine-EU_Association_Agreement_(body).pdf).

УДК 334.012.82

А. В. Оболончик – студентка 3 курсу факультету міжнародних відносин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

А. В. Тарасюк – студентка 3 курсу факультету міжнародних відносин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки;

Г. І. Коваль – старший викладач кафедри міжнародних економічних відносин Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Створення зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом: плюси та мінуси для національної економіки

*Роботу виконано на кафедрі
країнознавства і міжнародних відносин
СНУ ім. Лесі Українки*

У статті розкрито питання створення зони вільної торгівлі між Україною та ЄС. Описано та проаналізовано сучасний стан торгівлі товарами та послугами в Україні та поза її межами.

Ключові слова: зона вільної торгівлі, імпорт, експорт, торгівля, Європейський Союз.